

C 04145100

Lieta Nr.PAC-101

2001.g.

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs Sk.Lodziņa

tiesneši V.Cīrule un E.Vernuša

ar sekretāri A.Eglīti

2001.gada 01.februārī atklātā tiesas sēdē Rīgā izskatījusi civillietu sakarā ar a/s "Latvijas Balzams" patentpilnvarotās iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2000.gada 11.oktobra spriedumu a/s "Latvijas Balzams" prasībā pret SIA "Aroma Floris' S" par preču zīmes nelikumīgu izmantošanu un SIA "Aroma Floris' S" pretprasībā pret a/s "Latvijas Balzams" par preču zīmes reģistrācijas dzēšanu,

k o n s t a t ē j a :

1997.gada 1.augustā a/s "Rīgas Vīni" pieteica reģistrācijai preču zīmi "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ". Tā Patentu valdē reģistrēta 1998.gada 20.martā ar Nr.M 40177, 33.preču klasē - alkoholiskie dzērieni, kā dzirkstošie vīni.

Sakarā ar uzņēmumu apvienošanos, 2000.gada 1.martā par šīs preču zīmes īpašnieku pārreģistrēta a/s "Latvijas Balzams".

2000.gada 2.martā a/s "Latvijas Balzams" cēla prasību tiesā pret Latvijas-Moldovas kopuzņēmumu SIA "Aroma Floris' S" ar lūgumu aizliegt atbildētājam izplatīt Latvijā produkciju ar identisku nosaukumu un uzlikt tai par pienākumu iznīcināt kontrafaktos precis, jo ievēdot Latvijā atbildētāja produkciju, tiek pārkāptas prasītāja ekskluzīvās tiesības uz preču zīmi "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" M 40177.

Prasība celta pamatojoties uz likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 27.,28.pantu un Konkurences likuma 22.panta 3.daļas 1.un 2.punktu.

Atbildētājs cēlis pretprasību, kurā lūdzis dzēst preču zīmes "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" M 40177 reģistrāciju, norādot, ka

2

a/s "Latvijas Balzams" reģistrējis šo preču zīmi ar nolūku monopolizēt alkoholisko dzērienu tirgu. Prasītājs pierēģistrējis etiķeti, kuru patērētājs pazinis jau gadiem ilgi bijušajā PSRS. Ar šādu nosaukumu tas tika ražots ne tikai Rīgā no 1952.gada, bet jau iepriekš citās bijušās PSRS pilsētās, - Maskavā, Kijevā, Minskā, Alitusā u.c. Par to liecina arī Valsts standarta uzraksts (ГОСТ 13918-88) un vīnogu ķekars etiķetes stūrī. Tā kā bijušajā PSRS teritorijā dzirkstošais vīns ar etiķeti "COBETCKOE ШАМПАHCKOE" bija plaši pazīstams ne vien tā nosaukuma pēc, bet arī ar savu grafisko attēlu, tā nosaukums un grafiskais attēls kļuvis neaizsargājams.

Pretprasība celta pamatojoties uz likuma "Par preču zīmēm" 1.panta 1.daļu un 2.panta 1.daļas 5.punktu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2000.gada 11.oktobra spriedumu a/s "Latvijas Balzams" prasība noraidīta.

SIA "Aroma Floris' S" pretprasība apmierināta daļēji. Prasītājam piederošajā preču zīmē "COBETCKOE ШАМПАHCKOE" " M 40177 disklamēti vārdi "COBETCKOE ШАМПАHCKOE" un "ГОСТ 13918-88".

Spriedums taisīts vadoties no likuma "Par preču zīmēm" 1.panta, 2.panta 1.daļas 5.punkta un 3.panta 5.daļas.

Apgabaltiesa atzinusi, ka apzīmējums "COBETCKOE ШАМПАHCKOE" nenorāda uz ražotāju, bet gan uz noteiktu preču grupu, tādēļ šis apzīmējums nenodrošina preču zīmes funkciju, t.i., nenodrošina lai kāda uzņēmuma preces atšķirtu no cita uzņēmuma precēm. Pie kam apzīmējums ГОСТ 13918-88 ir bijušās PSRS noteiktais standarts. Līdz ar to šie abi apzīmējumi preču zīmē disklamējami.

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību iesniegusi a/s "Latvijas Balzams" patentpilnvarotā. Pārsūdz spriedumu daļēji, uzskatot, ka pirmās instances tiesa prasītājam piederošajā preču zīmē ir nepamatoti disklamējusi apzīmējumu "COBETCKOE ШАМПАHCKOE", jo to Latvijas patērētājs uztver kā Latvijas ražojumu saistībā ar tā ražotāju a/s "Latvijas Balzams". Lūdz no preču zīmes M 40177 neizslēgt apzīmējumu "COBETCKOE ШАМПАHCKOE".

Apelācijas instancē a/s "Latvijas Balzams" pilnvarotie pārsūdzīji iesniegto apelācijas sūdzību uzturēja pēc tajā norādītajiem motīviem.

SIA "Aroma Floris' S" pārstāvis iesniegto apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pretprasību tās pārsūdzētajā daļā apmierināt, norādot, ka nosaukums "COBETCKOE ШАМПАHCKOE" nevar būt reģistrēts kā

3

preču zīme, jo nevar nodrošināt likumā "Par preču zīmēm" 1.pantā norādītās funkcijas. Šis nosaukums ir kļuvis par sugas vārdu, līdz ar to, tas likuma izpratnē ir neaizsargājams.

Pārbaudot un novērtējot lietas materiālus, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka SIA "Aroma Floris' S" pretprasība tās paredzētajā daļā apmierināma.

Likuma "Par preču zīmēm" 1.panta pirmā daļa nosaka, ka preču zīme un pakalpojumu zīme ir apzīmējums, kuru lieto, lai kāda uzņēmuma preces un pakalpojumus atšķirtu no citu uzņēmumu precēm un pakalpojumiem.

Lietā nav strīda par to, ka dzirkstošā vīna ar nosaukumu "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" sērijveida ražošana uzsākta bijušajā PSRS teritorijā divdesmitajos-trīsdesmitajos gados.

Vēlākajos gados to ražoja 25 rūpnīcās 11 savienotajās republikās, to skaitā no 1952.gada arī "Rīgas šampanieša un vīnu fabrikā", kā vienā no PSRS teritorijā ietilpstošajām šampanieša ražotnēm (1.lpp.75.,96.,111.). Šī produkcija tika izplatīta gan iekšējā, gan ārējā tirgū.

No lietas materiāliem redzams, ka sākot no 1996.gada Latvijā ar apzīmējumu "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" sāka ievest arī citu bijušās PSRS valstīs ražoto dzirkstošo vīnu (Baltkrievija, Krievijas Federācija, 1.lpp.14.,111.,146.-157.), kura nosaukums un apzīmējums ir identisks Latvijā ražotajam.

1988.gadā PSRS Valsts standartu komiteja apstiprināja "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" tehniskos noteikumus ГОСТ 13918-88 (1.lpp.44), ar tiem atvietojojot 1968.gadā pieņemtos noteikumus ГОСТ 13918-68.

Izmantojot šo pašu apzīmējumu, kā arī PSRS noteikto standartu, a/s "Rīgas vīni", bet vēlāk a/s "Latvijas Balzams", turpināja šīs produkcijas ražošanu. PSRS noteiktais standarts disklamēts tikai ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2000.gada 11.oktobra spriedumu, un šo disklamāciju prasītājs likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējis.

Novērtējot konkrētos lietas apstākļus, kā arī to, ka par strīdus preču zīmes īpašnieci a/s "Latvijas Balzams" kļuva tikai no 2000.gada 1.marta, Civillietu tiesu palāta atzīst, ka "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" nenorāda uz ražotāju, bet gan uz noteiktu preču grupu. Līdz ar to apzīmējums "СОВЕТСКОЕ ШАМПАНСКОЕ" nenodrošina preču zīmes funkciju likuma "Par preču zīmēm"

4

1.panta 1.daļas izpratnē, t.i., nenodrošina, lai kāda uzņēmuma preces atšķirtu no cita uzņēmuma precēm, jo dzēriens "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ" Latvijas patērētājam asociējas ar konkrēto dzērienienu veidu un nevis ar ražotāju.

Likuma par "par preču zīmēm" 2.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka, kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kurus lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai, mērvienību apzīmējumus, vispārpieņemtus terminus un simbolus.

Tā kā apzīmējums "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ" iepriekš norādīto motīvu dēļ ir apzīmējums, kuru lieto noteiktu preču identificēšanai, aprakstīšanai vai nosaukšanai, to nevar registrēt kā preču zīmi.

Tiesas sēdē aplūkojot prasītājam piederošo preču zīmi pēc PSRS Valsts standarta disklamācijas, padomju laika etiķetes un citu valstu ražotās produkcijas etiķetes, redzams, ka tām visām centrālajā daļā ir apzīmējums "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ". Taču prasītājam piederošajā etiķetē ir atspoguļota tā firmas emblēma, kura ir pietiekoši būtisks etiķetes elements un ļauj atšķirt prasītāja etiķeti no citu ražotāju etiķetes, līdz ar to, saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm" 3.panta piekto daļu no prasītājam piederošās preču zīmes M 40177 disklamējams tikai apzīmējums "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ".

Vienlaicīgi Civillietu tiesu palāta atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums tā pārsūdzētajā daļā atbilst lietā nodibinātajiem apstākļiem un likumam.

Vadoties no Civilprocesa likuma 432.panta, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta

n o s p r i e d a :

SIA "Aroma Floris'S" pretprasību apmierināt.

Disklamēt preču zīmē "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ" M 40177, kura reģistrēta uz a/s Latvijas Balzams" vārda, apzīmējumu "COBETCKOE ШАМПАНСКОЕ".

Atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2000.gada 9.maija lēmumu par prasības nodrošināšanu šajā lietā.

5

Spriedums stājas likumīgā spēkā tā pasludināšanas brīdī.
Likumīgā spēkā stājušos spriedumu lietas dalībnieki var
pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā, iemaksājot drošības
naudu Ls 50.

Priekšsēdētājs

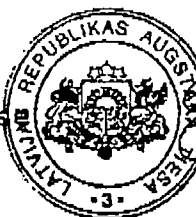
Tiesneši

Sk.Lodziņa

V.Cīrule

E.Vernuša

NORAKSTS PAREIZS:LR AT tiesnes
DG 5

Sk.Lodziņa